

RECORD

De nieuwsbrief van de archiefdienst van Welzijnsband Meetjesland

Schimmels en hun impact op archief en mens

Meetjeslandse lokale besturen bewaren hun archieven verspreid over hun patrimonium in grotere en kleinere archiefruimtes. De meeste hiervan bieden echter geen ideale bewaaromstandigheden. Zo zijn de temperatuurschommelingen vaak (te) groot en is de relatieve vochtigheid er te hoog. Jammer genoeg hebben we al enkele keren moeten vaststellen dat dit een ideale voedingsbodem is voor schimmels.

Schimmels zorgen niet enkel voor schade aan de archiefstukken, maar ze zijn ook nefast voor de gezondheid van de archiefmedewerkers. Het is dan ook heel belangrijk om de schimmels snel op te sporen en te bestrijden. Ondanks hun microscopische aard kunnen schimmels heel wat schade veroorzaken aan archiefstukken, waardoor hun aanwezigheid niet onopgemerkt blijft. Vanaf dan start een race tegen de klok om verdere verspreiding tegen te gaan.

Doe-het-zelf: de bestrijding van schimmels in Lievegem

Waar mogelijk probeert de archiefdienst zelf deze schimmels te bestrijden, zo ook bv. in Lievegem. Daar werden heel wat beschimmelde notulenregisters aangetroffen.

IN DIT NUMMER

**SCHIMMELS EN HUN
IMPACT OP ARCHIEF EN
MENS**

**DOE-HET-ZELF: DE
BESTRIJDING VAN
SCHIMMELS IN LIEVEGEM**

**HET GEVECHT TEGEN EEN
WATERLEK IN ASSENEDE**

Welzijnsband
Meetjesland

Onder het motto 'Gezondheid primeert' kreeg het personeel de nodige beschermingsmiddelen ter beschikking. Denk aan FFP3-maskers, wegwerpkledij,... Vervolgens werd de schade opgemeten en verdere verspreiding van de schimmels tegengegaan. Ten slotte lag de focus op het 'ontschimmelen' van de aangetaste archiefstukken. Dankzij het gebruik van een museumstofzuiger, gratis ter beschikking gesteld door het erfgoedcentrum in Ename (waarvoor dank!), zijn de aangetaste stukken weer schimmelvrij. De komende maanden houdt de archiefdienst het behandelde archief nauw in het oog om zo er op te letten dat de schimmels zeker niet terugkomen.

Het gevecht tegen een waterlek in Assenede

Begin vorig jaar ontdekten de arbeiders van de technische dienst van gemeente Assenede een muffe doordringende geur in de kelder van het lokaal dienstencentrum. Toen ze gingen kijken, was het meteen duidelijk dat er iets vreselijk mis was in de archiefruimte: de luchtvochtigheid was hoog, het plafond druppelde, de muren waren nat en het water stond tot wel 5 cm hoog. Heel wat archiefdozen waren doorweekt. Alsof dat niet genoeg was, troffen ze ook blauwe en witte schimmels aan op veel van de dozen. Oorzaak van het probleem was een waterlek in de leidingen boven de archiefruimte, dat pas een aantal maanden later opgelost zou geraken.

Allereerst werd de verdere verspreiding van de schimmels tegengaan door de droge en op het zicht niet aangetaste archiefdozen te verplaatsen naar een andere ruimte. De getroffen archieven werden uit de natte en beschimmelde dozen gehaald en zo open mogelijk op tafels gelegd. De registers werden indien mogelijk rechtopstaand geplaatst om ook de bladen binnenin te laten drogen.

Vervolgens werd opnieuw ook de schade opgemeten. De aangetaste bundels werden genummerd en zowel naar inhoud als naar mate van beschadiging beschreven in een Excel bestand. Uit deze beschrijving bleek de materiële toestand van veel archiefstukken zeer slecht te zijn. Daarom kon de archiefdienst de reiniging niet zelf ondernemen en werd een externe firma ingeschakeld.

Bij aankomst bij de externe firma werden de (nog steeds natte) archieven ingevroren en vervolgens behandeld met gammastralen om verdere schimmelvorming tegen te gaan. De dode schimmelresten werden ten slotte blad per blad verwijderd. Ondertussen heeft de gemeente het archief terug mogen ontvangen, waar het door een archiefmedewerker momenteel wordt herverpakt en beschikbaar gesteld via het archiefbeheersysteem.

VOORKOMEN IS BETER DAN GENEZEN

Om grote problemen te voorkomen is het belangrijk waakzaam te zijn en proactief te handelen (bv. archiefruimte reinigen, vochtigheid monitoren, alle dozen op rekken plaatsen,...).

Aangezien we als intergemeentelijke archiefdienst niet altijd fulltime aanwezig zijn, is het belangrijk dat we hierbij mogen rekenen op jullie waakzaamheid.

Iets gezien? Contacteer archief@welzijnsband.be